

JUNI 2025

ÖBACKABRUS 15 ÅR

Klasatorpet

Tollare

Slutet

INNEHÅLL

3	Öbackabrus 15 år
4-5	Ord och uttryck med gamla anor
6	Kofamiljen
7	Visste du att...?
8-9	Uppfostran i Sverige och andra länder
10-11	Klasatorpet
12-13	Lättläst: Mobiler lämnas inte in
14-15	Lättläst om CD-skivor
16-17	Korta fakta om ditt och datt
18-19	Humor
20-23	Hospitalsgatan 8C
24-25	Flöjt
26	Psykologin bakom telefonbedrägerier
27	Tollare
28	Slut och framtiden

ÖBACKABRUS 15 ÅR (2010-2025)

Nr 1 – sommar 2010

Så här skrev Yippie, som startade året innan oss, efter vårt inspirationsstudiebesök:

NY TIDNING I HÄRNÖSAND

”Öbacka Brus – så heter Härnösands färskaste tidning Det är en grupp studerande och lärare på Lärvox som vill göra en tidning som handlar om funktionshindrade och deras vardag. I det första numret kan man bland annat läsa om rullstolscurling och Patrik Burman från Härnösand som var med i Paralympics. Andra ämnen som tas upp är kaffe och snus.”

NY TIDNING I HÄRNÖSAND

Öbacka Brus – så heter Härnösands färskaste tidning. Det är en grupp studerande och lärare på Lärvox som vill göra en tidning som handlar om funktionshindrade och deras vardag. I det första numret kan man bland annat läsa om rullstolscurling och Patrik Burman från Härnösand som var med i Paralympics. Andra ämnen som tas upp är kaffe och snus.

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: Yippie 2010 Nr6-7

5 ÅR – sommar 2015

På den tiden var vi så många som gjorde tidningen att alla inte kunde vara med i alla nummer.

10 ÅR – vår 2020

Då hade vi målningar, resor, filmrecensioner. Fortfarande många som bidrog.

15 ÅR – vår 2025

Vi har i perioder haft material även på vår hemsida och det vill jag framför allt slå ett slag för nu. Där ligger artiklar som skapas utöver.

Även designgrejer som inte gör sig bra i tryck finns där.

**Alla gamla nummer
finns att bläddra i
på Papper och stygn,
Storgatan 30
(bara bläddrexemplar)
eller att ladda ner på
pos.harnosand.se**

ORD OCH UTTRYCK MED GAMLA ANOR

Kallsup

En kallsup är när man oavsiktligt andas in vatten. Det kan kännas obehagligt och efterföljs ofta av hostningar.

Ordet kallsup i denna bemärkelse är belagt i svenska språket sedan 1880.

Fram till 1800-talet avsåg kallsup en snaps som serverades kall, d.v.s. inte i kaffe eller annan varm dryck.

FOTO: Ziad

Creative Commons Attribution 2.0 Generic

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: Wikipedia, SAOB,
Nationalencyklopedin, Wikipedia

I bara mässingen=Alldeles naken

Uttrycket har funnits sedan början av 1900-talet och kommer troligen från när silvret på försilvrade mässingsföremål nöttes bort så att mässingsfärgen lyste igenom.

Hålla sig på sin kant= Vara reserverad/avvaktande

Anses ha sitt ursprung i äldre tiders måltider då alla med varsin sked åt från samma fat. Om någon trängde sig fram och tog för sig för mycket, uppmanades man att hålla sig på sin kant av bordet.

Gå bärsärk= Väldsam framfart under raseriutbrott

Ordet berserkr finns i fornisländska sagor och betyder troligtvis en "man som är klädd i björnskin" och är en sammansättning av fornisländska ber, björn och serkr, skjorta.

Goddag yxskaft= Betydelselöst svar på en fråga

Från en berättelse som finns med i läseboken *Sörgården* från början av 1900-talet där en man som hör väldigt dåligt sitter och täljer ett yxskaft. En förbipasserande hälsar: "Goddag, min gode man!" men mannen antar att han frågar vad han tillverkar och svarar: "Yxskaft." Uttrycket finns även i norskan, danskan och finskan.

**Få det hett om öronen=
Vara i ett utsatt läge**

Uttrycket härstammar från forna tiders gruvarbete. Den person som klättrade ner med eld åt de andra kunde få det "hett om öronen" om han inte var tillräckligt snabb. Han bar nämligen facklan – som brann i båda ändar – i munnen.

**Dra alla över en kam=
På ett negativt sätt behandla alla lika**

Det kommer från tyska "Alles über einen Kamm scheren", som egentligen betyder "Frisören använder samma kam till alla kunder". "Scheren" betyder här klippa hår, men har tolkats som "skära". Ursprungligen var uttrycket alltså "skära alla över en kam". Det är känt i Sverige sedan 1600-talet.

Kasta ett getöga=Titta lite snabbt

Getöga kommer av gäta som betyder "valla boskap". Gätaren, som vallade boskapen, behövde bara titta då och då för att hålla koll på sina djur.

Saken är biff=Saken är klar

Uttrycket är gammal soldatslang för positivt svar på en begäran, det bifalles, i korthet "bif".

**Ingen ko på isen=
Ingen brådska/fara**

Uttrycket är flera hundra år gammalt. Hela är "Det är ingen ko på isen så länge rumpan är i land." Man har inget att oroa sig för så länge kon har tjock is eller mark under bakbenen. Innan det fanns rinnande vatten i ladugården leddes korna till en sjö där de fick dricka och då kunde de gå igenom isen.

**Vara lika goda kålsupare=
Personer som betar sig lika illa**

"Supa" betydde förr i tiden att äta soppa. Uttrycket har funnits sedan slutet av 1500-talet och har alltså med att äta billig mat som t. ex. kålsoppa att göra.

**Lägga rabarber på något=
Ohämmat lägg beslag på något**

Det ursprungliga uttrycket var "lägga embargo på något". Ordet embargo kommer från spanskan och förväxlades i Sverige med rabarber, därav det något svårbegripliga uttrycket.

**Mota Olle i grind=
Stoppa någon/något innan det gått för långt**

"Olle" är ett äldre namn för tjur. En tjur som tänker fly från sin hage bör man stoppa i grinden så att han inte kommer ut. "Mota tjuren i grind" hade alltså varit ett mer lättförståeligt uttryck.

Kofamiljen

Kalv	Ett kobarn.
Kviga	En hona som ännu ej har kalvat.
Tjur	En hane.
Stut	En kastrerad tjur.
Oxe	En stut på 3 år eller äldre.
Ko	En hona som fått minst en kalv. Även samlingsnamn för rasen.
Diko	En ko som tar hand om sin egen kalv.
Amko	En ko som tar hand om andras kalv.
Kvigko	En dräktig (gravid) kviga.
Förstakalvare	En ko som fått sin första kalv.

TEXT: Stina Palm

FOTO: Sunny Ripert

KÄLLA: landsbergs.se

Attribution-ShareAlike 2.0 Generic

VISSTE DU ATT...?

R.I.P. betyder inte bara Rest in Peace. På latin heter det Requiescat in pace. Ibland ser man den svenska förkortningen VIF = Vila i frid.

De som lyssnar på snabb och hög musik krockar dubbelt så ofta som de som lyssnar på lugn musik. Musiken gör oss alltså ofokuserade och stressade och får oss att göra fler misstag i trafiken.

Pablo Picasso var en av de män som arresterades 1911 misstänkta för stölden av "Mona Lisa". Det måste anses lite udda att tro att konstnären själv stal den.

Idealet för vår drömpartner ser olika ut i landet. Den viktigaste egenskapen är förmågan att få den andra att skratta. De enda som tycker annorlunda är män i Norrbotten. För dem är det viktigare att partnern städar och diskar efter sig.

1 av 3 nederländska män skulle hellre se sitt landslag spela i EM än att fira sin frus födelsedag.

4 av 10 tonårstjejer är missnöjda med sitt utseende.

Vi håller oss friska framför datorerna – men blir sjuka av att jobba på dagis och fritids. De som är sjukast är helt enkelt de som träffar mycket barn.

DNA kan överföras från en person till en annan så enkelt som genom en handskakning. Det gör att man kan hitta en persons DNA på en brottsplats trots att han eller hon aldrig befunnit sig där.

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: Wikipedia, expressen.se

Uppfostran i Sverige och andra länder

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: expressen.se, gov.uk

Självständighet

Många svenska barn går själva till skolan och har koll på sitt eget schema. De uppmuntras att ta mycket eget ansvar från ung ålder. I USA hämtas barnen länge av en förälder, oftast med bil eller skolbuss. Våldigt få barn kan gå till skolan själva eftersom det saknas ordentliga trottoarer eller säkra gångvägar på många ställen.

Prioritera utomhuslek

I Sverige lever man efter mottot ”det finns inget dåligt väder, bara dåliga kläder.” I USA går man inte ut alls på rast om det är det minsta kallt/snö/regn och man har i allmänhet kortare utomhusvistelser under skoltid. Många barn äger inte regnkläder eller vinterskor.

Minimal överplanering

Ostrukturerad fritid värdesätts i Sverige, med färre schemalagda aktiviteter, mer balans, lek och kreativitet. Barn i USA har ofta otroligt fullspäckade scheman med aktiviteter sent in på kvällen från ung ålder. Det blir inte mycket tid över till fri lek efter läxor och aktiviteter.

Jämställt föräldraskap

I Sverige uppmuntras båda föräldrarna att vara föräldralediga och att vara lika involverade. I USA lönar det sig ofta inte för båda föräldrarna att jobba, för att det är så dyrt och svårt att få tag på barnomsorg.

Deltagande viktigast

Istället för att ge överdrivet beröm så lyfter svenska föräldrar fram deltagande, ansträngning, uthållighet och motståndskraft. Det är viktigare att delta än att vinna. I USA är det mycket fokus på prestation och att vinna.

Lära genom lek

I Sverige handlar förskola främst om lek, utforskande och nyfikenhet i stället för tidig akademisk inläring. I USA börjar man tidigt med både läxor och att läsa och räkna, men man har mindre fokus på kreativitet och fri lek.

I England råder skolplikt från 5 års ålder men man kan börja så tidigt som vid 3 års ålder.

Både i USA och andra länder är skoluniform vanligt, medan lärare är civilklädda.

Mer dialog

Öppen kommunikation, respekt och resonemang ersätter sträng disciplin när det gäller barnuppfostran i Sverige. I USA används t. ex. "time out" (t. ex. instängning på rummet eller utestängning ur klassrummet) av många familjer och i skolor.

Balanserad skärmtid

Svenska familjer försöker sätta rimliga gränser samtidigt som de uppmuntrar en balans med utomhuslek och kreativt skapande. Skärmtid är en ständigt pågående diskussion även i USA och på samma sätt som i Sverige så går åsikterna isär om vad som är lagom.

Hälsosamt risktagande

Barn i Sverige får leka i skogen och kan få använda riktiga verktyg, som knivar för täljning och uppmuntras att utforska på egen hand. I USA är man mer överbeskyddande och övervakar barns lek mer.

Enkel mat med familjen

Gemensamma måltider, hemlagad, näringsrik mat, samlar familjen. Så kan man tänka sig att det ser ut i ett typiskt svenskt hem. När det kommer till mat känns det som att många amerikaner lever på alltför många halvfabrikat och processad mat och man serverar ofta paketerade snacks i stället för färsk frukt som mellanmål.

FOTO: Robertvan1

GNU Free Documentation License, version 1.2

Klasatorpet

Klasatorpet är en småländsk torpstuga från 1800-talets början. Torpet ligger i Långasjö, sydväst om Emmaboda i Småland.

Namnet fick det efter f. d. ryttare Per Klase i Växjö kompani som bodde här en tid. Sedan beboddes det av flera familjer.

Klasatorpet sköts av Långasjö hembygdsförening, som äger husen och intilliggande marker efter att dessa köpts loss från kyrkan.

Avsikten är att bevara torpmiljön och bruka jorden som på tidigt 1800-tal, då torpet alltså byggdes.

Filminspelningen

Inför filmatiseringen av Vilhelm Mobergs roman *Utvandrarna* från 1969 sökte filmregissören Jan Troell efter en autentisk torpmiljö som kunde föreställa Karl-Oskar och Kristinas bostad Korpamoen.

Med hjälp av Långasjö hembygdsförening fann han Klasatorpet som liknade Korpamoen.

Vilhelm Moberg godkände själv platsen som lämplig, även om han tyckte att marken kunde ha varit lite stenigare.

Klasatorpet omvandlades på ett halvår till Korpamoen och på sommaren 1969 var inspelningarna på platsen klara.

Sedan inspelningarna avslutades är det ett sommaröppet hembygds-museum.

I november 2025 fyller musikalen Kristina från Duvemåla 30 år. Jag skrev om musikalen vid 25-årsjubileumet och de småländska bygderna då.

Men inte om filmatiseringen av *Utvandrarna*.

Turism

Redan när filminspelningen pågick började torpet besökas av turister.

Klasatorpet ser idag precis ut som under tiden för filminspelningen.

Därigenom kan man få en bild av hur livet tedde sig här på 1800-talet.

Vilhelm Moberg själv var inte förtjust i turismen kring Korpamoen.

1971 skrev han ett brev där han påpekade att Korpamoen var ett av honom påhittat namn och förbjöd användandet av namnet i marknadsföringen av Klasatorpet. Det hindrade inte att turismen kring gården fortsatt.

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: Wikipedia

FOTO: Bernt Fransson,Lindås

Creative Commons Attribution-Share Alike
3.0 Unported

FOTO: Bernt Fransson,Lindås

Creative Commons Attribution-Share Alike
4.0 International

FOTO: Bernt Fransson,Lindås

Creative Commons Attribution-Share Alike
3.0 Unported

Mobiler lämnas inte in

Många i Sverige har
gamla mobiler kvar hemma
i stället för att lämna
dem till återvinning.

En del vågar inte
lämna in dem
till återvinning.

De tror att andra personer
kan se deras saker
i den gamla telefonen.

En undersökning visar
att det finns ungefär
elva miljoner mobiler
hemma hos folk
som ingen använder.

Det finns säkra sätt
att lämna in mobiler.
Då kan man återvinna
bra saker i mobilerna.

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: 8sidor.se

LÄTTLÄST

CD-skivan är populär igen

ABBAs skiva The Visitors kom ut som CD-skiva år 1982.

Det var den första CD-skivan folk i Sverige kunde köpa.

Förut var det väldigt populärt att lyssna på musik på CD-skivor. För 30 år sedan köpte folk många CD-skivor.

Men efter år 2000 köptes färre CD-skivor. Senare kom sidor på Internet där det går att lyssna på musik direkt.

Det gjorde att CD-skivan inte längre var så populär.

Precis så här såg The Visitorsomslaget ut. Men just det här är en kylskåpsmagnet.

Men det håller på att ändras.
De senaste åren har CD-skivan
blivit populär igen.
Många unga köper gamla
CD-skivor på auktioner
och i speciella affärer.

Många unga tycker nog
att de lyssnar
mer noga på musik
när det är en CD.

En del unga köper CD-skivor
för att ha en samling
med musik från förr.

Gamla CD-skivor
kan kosta mycket pengar.
En CD-skiva kostade
flera tusen kronor
på en auktion.

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: 8sidor.se

Korta fakta om ditt och datt

TEXT: Stina Palm

Språkliga klurigheter

Barn lär sig språk lättare

En möjlig förklaring till att barn har lättare att lära sig språk än vuxna är att när vi är barn har vi förmågan att uttala alla språkljud. En förmåga vi sedan tappar.

Grav och akut accent

En skillnad mellan finlandssvenska och svenska med finsk brytning är att i finlandssvenskan saknar man skillnaderna mellan grav och akut accent.

Akut accent är den vanligaste och där betonas ordets första stavelse, **tomten** (gårdsplanen). I grav accent finns två betoningar, en starkare huvudbetoning och en svagare bibetoning (**tomten**, som kommer på julaften). Det kan vara p.g.a. finskan, som inte har grav accent

FOTO: 7Drew~commonswiki

Creative Commons Attribution-Share Alike
3.0 Unported

Om tvillingar

Är tvillingar ärftligt?

Ja, det finns en viss ärftlighet när det gäller tvåäggstvillingar. Om det finns tvåäggstvillingar i din familj, särskilt på din mors sida, kan du ha en högre chans att få tvåäggstvillingar själv. Detta beror på att kvinnor kan ärva en tendens att släppa mer än ett ägg under ägglossningen.

Tvilling med autism?

Forskarna fastställde en 96% sannolikhet att om en tvilling har autism, så har den andra det också. Forskarna uppskattade att genetiska faktorer endast bidrog till 9% av orsaken till egenskapsvariation bland dessa tvillingar.

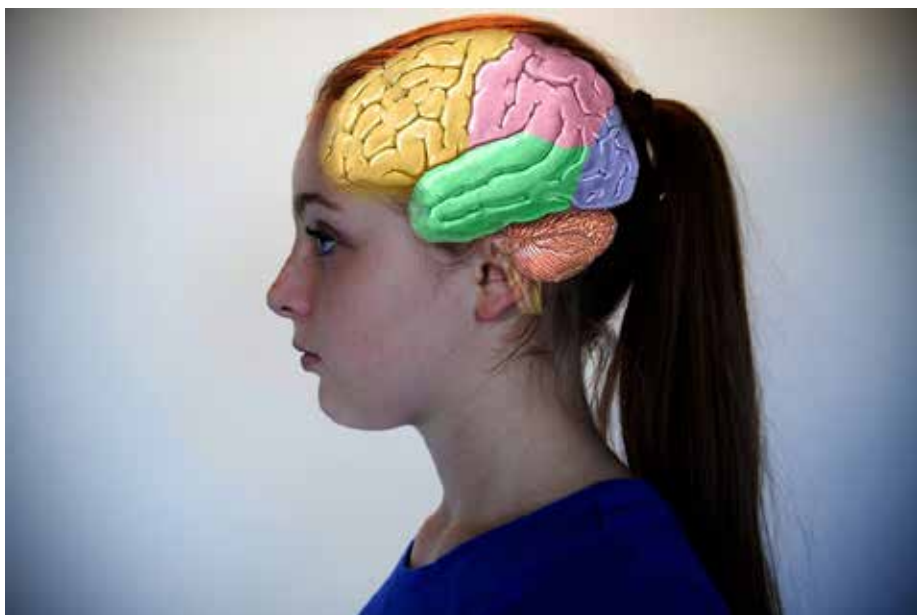
KÄLLA: Språkakuten i Nyhetsmorgon

KÄLLA: tvillingklubben.se

Tankar

Den närmaste faktauppskattningen baserad på aktuell vetenskaplig forskning är att människor har cirka 6 000 distinkta tankeövergångar per dag.

KÄLLA: endbackpain på Instagram

Attribution-ShareAlike 2.0 Generic CC BY-SA 2.0 Deed

Fyndiga frågor och ordvitsar

Vad kallas fårens barn?

– Bääää-bisar.

FOTO: Lindis_Tirol

Creative Commons Attribution-Share Alike
4.0 International

Vad är kossans största hobby?

– Muuusik.

FOTO: Podzemnik

Creative Commons Attribution-Share Alike
4.0 International

Vad sa katten när den tappade sin favoritboll?

– Det är helt kattastrofalt!

Vad sa ena ögat till det andra?

– Mellan oss sagt, något luktar.

Vad sa ena lampan till den andra?

– Du lyser upp mitt liv.

Vad kallas det när två fiskar bråkar?

– Fiskespö.

Varför är fiskar så dåliga på basket?

– För att de är rädda för nätet.

Vad sa ena väggen till den andra?

– Vi ses vid hörnet!

Vad kallas en björn utan tänder?

– En gummibjörn!

Hur vet du att havet är på gott humör?

– Det "vågar" skratta!

Vad sa den ena strumpan till den andra?

– "Vi är ett perfekt par!"

Varför ville citronen inte sjunga?

– Den var för sur.

Vad säger man när man bestigit ett berg?

– Du är toppen!

Varför kan inte spöken ljuga?

– För att man ser rakt igenom dem!

Vet du vilken bagarens bästa fika är?

– Bakfickan!

Vet du hur man får den bästa båt-platsen i Danmark? Bygger man båt-platser? Eller hamnar de bara där?

– Köp-en-hamn!

Vart sover Lejonkungen?

– I simbassängen

Har du sett filmen om lastbilen?

– Nä, men jag har sett trailern.

FOTO: Greg Gjerdigen

Creative Commons Attribution 2.0 Generic

Musikern som blev advokat lyckades stämma gitarren.

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: heykiddo.se

HOSPITALSGATAN 8C

I det gamla demensboendet Solbackens lokaler närmaste granne med gamla fängelset finns idag det som förut var gruppboendena Bergsstigen 18 och delar av Östanbäcksgatan 23 uppdelat på gruppboendena Östra och Västra Hospitalsgatan 8C.

Västra där jag var på besök flyttade in i höstas (2024).

En stor orsak till att jag valde att göra reportage just här är att både personal på mitt boende och min arbetsplats jobbat på Solbacken, just på västra (som då hade ett annat namn).

På både östra och västra bor för närvarande 5 brukare, men det finns plats för 6, därför kunde jag komma in och titta i en tom lägenhet på västra.

Det jag direkt slogs av är att lokalerna inte är så sjukhuslika som t. ex. Koltrastvägen 5 där jag bor.

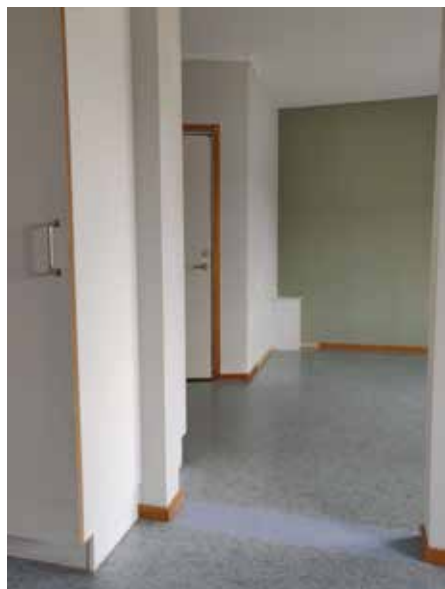
Man är 3 personal på dag/kväll. Jag träffade faktiskt både bekanta och bekantas bekanta där också, så det gjorde det extra roligt.

TEXT OCH FOTO: Stina Palm

Flöjt

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: Wikipedia

Flöjt är ett slags blåsinstrument och ordet finns belagt i svenska språket sedan 1500-talet. Det svenska ordet kommer av lågtyskans fleute (uttalas fläjte) och innan dess från fornfranskans flahute med okänt ursprung eller flëute (prickarna betyder att e ska uttalas, inte flyta ihop med nästa bokstav). Motsvarande ord finns i engelska (flute), italienska (flauto), nederländska (fluit, uttalas "fläut") och tyska (Flöte).

FOTO: Bengt Nyman

Creative Commons Attribution 2.0
Generic

Funktion Luftbladsprincipen

En flöjt skapar toner genom att en luftström (luftpelare) slår mot en kant i instrumentet.

I en spaltflöjt uppkommer ljudet genom att flöjtistens luft leds genom en färdig kanal, spalt. Denna leder luftpelaren fram till labiet, den vassa bortre kanten av – den ofta rektangulära – skåran.

I en kantflöjt (t. ex. tvärflöjt) styr spelarens läppar en "tillplattad" luftström, som riktas mot den bortre kanten av – det runda eller ovala – anblåsningshålet.

Luftpelaren

I båda varianterna går luftströmmen sedan in i och ut ur flöjten, vilket skapar ett undertryck. Längden på luftpelaren i flöjten påverkar hur fort luftbladet pendlar, vilket ger olika tonhöjd.

Tonhöjden kan ändras genom att man öppnar och stänger hål i flöjten med hjälp av fingrar eller klaffar.

Både på baksidan och undertill finns olika slags klaffar och hål.

Utveckling och indelning

Bakgrund och betydelse

Flöjter tillhör människans allra äldsta musikinstrument och en i de tyska Alperna påträffad flöjt av ett mammutben är 30 000-37 000 år gammal.

Den allra enklaste typen av flöjt är ett rör där man blåser över öppningen som när man blåser in i en flaska. I den andra änden av spektrumet finns tvärflöjten med hål och klaffar.

Spaltflöjter

Blåses oftast från änden. Den enkla funktionen gör flöjten mer lättspelad, men det minskar samtidigt flöjtistens kontroll över tonen lite.

Spaltflöjter är vanliga folkinstrument i de flesta kulturer. Blockflöjten i dess olika varianter är spaltflöjter.

Blockflöjt

Blockflöjten finns i garklein-, sopranino-, sopran-, alt-, tenor-, bas-, kontrabas- och subkontrabas. Baskontrabas- och subkontrabasblockflöjten har ett krökt anblåsningsrör fram till luftspalten och flöjtisten har ett band runt halsen och håller flöjten på samma sätt som man håller en fagott, medan övriga blockflöjter blåses från änden. Blockflöjten var mycket vanlig fram till 1600-talets slut, då tvärflöjten trängde undan den, men har fått en pånyttfödelse under modern tid.

Kantflöjter

Blåses oftast från sidan. På dessa flöjter används ett hål på sidan, istället för på rörets ände, för att åstadkomma tonen. Därigenom får man en mjukare klangfärg och kan påverka tonen mer.

Tvärflöjt

Tvärflöjt (de första bilderna) tillverkas av trä, metall eller plast. Den har helt eller delvis klaffar som täcker hålen.

Tvärflöjter finns i fyra stämningar: piccola (som mannen i uniform spelar), alt, bas samt den vanligaste som kallas stor flöjt.

Idag tillverkas de mest i metall, men de räknas fortfarande till träblåsinstrumenten. Mer exklusiv är silverflöjten som är helt tillverkad i silver (undre bilden).

Psykologin bakom telefonbedrägerier

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: svt.se

"Är som ett övergrepp"

Trots att många vet hur man borde göra om man bli uppmanad att lämna ifrån sig sina kontouppgifter är det lätt att manipuleras och svenskarna blev genom telefonbedrägerier lurade på hundratals miljoner förra året.

Bedragarna vet hur hjärnan fungerar, de har kunskap i psykologi och utnyttjar det, de har övat och är mycket skickliga. Vi människor är lättlurade.

I de flesta typer av bedrägerier är det samma grundläggande psykologiska mekanismer som används.

Bli av med problem snabbt

Om man ska få en person att inte fatta kloka beslut så gäller det att stressa den.

Det kan handla om att påstå att det finns en skuld som inte är betald och gått till Kronofogden eller att det pågår ett dataintrång.

Hjärnan försöker då att snabbt lösa ett problem.

Man söker efter information som som kan hjälpa. Man litar lättare på sin omgivning.

Här skapas tillit till bedragaren. De erbjuder hjälp, kan ha olika slags information som verkar pålitlig. Man lockas att följa deras uppmaningar.

Inte okunskap

Tvärtemot vad många kan tro handlar det inte om okunskap hos de som drabbas. Många vet vad de ska göra om de utsätts för ett bedrägeri, men blir lurade ändå.

De psykologiska processerna är sådana att det är få som kan stå emot.

För att komma tillrätta med bedrägerierna är det mest effektiva sättet att ändra strukturen på hur betalningar görs via bankerna. Inte att lägga ansvaret på individerna.

Vi kommer inte kunna ändra på att människor är stresskänsliga och vill kunna lita på andra.

Telefonbedrägeri

I en bedrägerimetod över telefon är bedragarnas mål att få tag på personlig information, BankID och/eller att utföra pengaöverföring.

Brottsvinsterna från denna minskade under januari-november 2024 med 40% i jämförelse med samma period 2023. Trots detta blev svenskar lurade på 396 miljoner kronor, enligt uppgifter från Polisen.

Nova scotia duck tolling retriever, "tollare"

TEXT: Stina Palm

KÄLLA: skk.se

Apporterande fågelhund. I jakten springer, hoppar och leker den "tollande" hunden längs stranden fullt synlig för fåglarna. Dess lekfulla beteende på stranden väcker ändernas nyfikenhet och de luras att komma inom skotthåll. Hunden sänds där-
efter ut för att apportera (hämta) de skjutna fåglarna.

Aktiv ras som kräver och förtjänar en aktiv ägare. Den är mycket lättlärd, på gott och ont. Inte enkel att ha som första hund.

Hane.

FOTO: Ilmari Karonen

Creative Commons Attribution 2.5
Generic

Kan bli en väl fungerande allround-hund.

Den minsta av 6 retrieverraser (17-23 kilo). De övriga är curly coated (23-41 kilo), labrador, flatcoated och chesapeake bay (25-36 kilo) samt golden (29-34 kilo).

FOTO: Gionabalena

Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0
International

Hona.

PAPPER OCH STYGN

Det här, Öbackabrus nummer 45, blir den sista tidningen. Beslutet har vuxit fram och jag tog det redan innan förra numret släpptes.

Vill ni fortsätta läsa artiklar kan ni göra det på pos.harnosand.se

Där ligger alla Öbackabrus och håll även utkik efter Sommarskojs 6 nummer (2020 kom inget p.g.a. pandemistängningen) och Kul på Hjuls 7.

De egna artikelhäften jag började med efter pandemistängningen 2020, som också ligger där, kommer jag att fortsätta med.

Härnösands
kommun